

Pressmeddelande

Luxemburg den 24 september 2020

Europeiska revisionsrätten offentliggör en översikt över hur EU:s åtgärder till följd av kriserna 2008–2012 har gjort finanssektorn motståndskraftigare

Covid-19-pandemins inverkan är långt större än inverkan av finans- och statskuldkriserna 2008–2012 och de ekonomiska efterdyningarna pågår ännu. För att få en "smart återhämtning" måste vi dra lärdom av den förra krisen och ta hänsyn till de brister som identifierades. I dag offentliggjorde Europeiska revisionsrätten sin senaste översikt där vi redogör för utvecklingen av EU:s ekonomiska och finansiella struktur under det senaste årtiondet och lyfter fram kvarstående utmaningar, eventuella risker och politiska brister.

Den globala finanskrisen 2008–2012 och den efterföljande ekonomiska krisen och statskuldkrisen i euroområdet fick långsiktiga effekter på tillväxten och den finanspolitiska stabiliteten i EU. Effekterna förstärktes av svagheter i EU:s finansiella system, otillräckliga politiska verktyg, övervakningssystem och regelverk samt euroområdets ofullständiga institutionella struktur. Motståndskraften i EU:s ekonomiska och finansiella struktur sätts just nu på prov av covid-19-pandemin, både vad gäller den ekonomiska effekten och den offentliga reaktionen.

"Vi tyckte det var viktigt att utvärdera EU:s åtgärder tio år efter den globala finanskrisen", sade Ivana Maletić, den ledamot av revisionsrätten som ansvarar för översikten. "Den ekonomiska chocken till följd av covid-19 är långt större än chocken 2008, men om vi drar lärdom av erfarenheterna kommer vi att kunna reagera bättre på de aktuella utmaningarna."

I översikten, som bygger på tidigare granskningar och analyser av andra relevanta EU-organisationer och internationella organisationer, noterar revisorerna att EU:s verktyg för att hantera finanskriser har förbättrats under de senaste åren. EU har inrättat

Avsikten med detta pressmeddelande är att presentera huvudbudskapen i Europeiska revisionsrättens översikt. Hela översikten finns på eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide de Gasperi – L-1615 Luxemburg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

tillsynsmyndigheter för finanssektorn på EU-nivå, skärpt reglerna för och tillsynen av banker samt skapat ett ramverk för bankresolutioner under ordnade former. Dessa åtgärder har gjort det lättare att hantera några av de brister i fråga om banktillsyn och bankresolution som fanns 2009. Dessutom inleddes arbetet med bankunionen och kapitalmarknadsunionen. Men revisorerna påpekar också att följande utmaningar kvarstår:

- Dålig lönsamhet för och möjlighet till resolution av banker, höga (om än minskande) nivåer av nödlidande lån i vissa medlemsstater och fragmentering av den nationella insolvenslagstiftningen för banker.
- Ett potentiellt osäkrare finansiellt system på grund av kreditförluster, beroende på hur långvarig och omfattande konjunkturedgången till följd av covid-19-krisen blir.
- Trots stora insatser för att standardisera tillsynen i alla medlemsstater hanteras intressekonflikter mellan medlemsstaterna och EU fortfarande ineffektivt och regleringsarbitrage är ett problem, vilket har konstaterats i tidigare rapporter från revisionsrätten som specifikt gällt EU:s tillsynsmyndigheter (EBA, Eiopa och Esma).
- EU:s verktyg för att upptäcka finansiella systemriskerna är i nuläget främst avsedda för banksektorn, medan makrotillsynsramen för försäkringssektorn, pensioner och skuggbanker inte är lika utvecklad och fortfarande diskuteras på EU-nivå.

Revisorerna påpekar också att om EU vill uppnå sitt ambitiösa mål att skydda, övervaka och stärka sin finanssektor måste tillräckliga budget- och personalresurser tilldelas, och kapitalmarknadsunionen och bankunionen (som fortfarande saknar sin tredje pelare) måste slutföras.

Före krisen 2008 var övervakningen och kontrollen av de offentliga finanserna bristfällig, de finanspolitiska buffertarna var små i vissa medlemsstater och den ekonomiska politiken var dåligt samordnad på EU-nivå. Det finns likheter med situationen 2020 med tanke på den aktuella risken för ökande ekonomiska skillnader mellan medlemsstater och risken för att covid-19-krisen ska orsaka en allvarlig försämring av budgetunderskott och statsskulder eftersom den innebär en väsentlig påfrestning på de offentliga utgifterna och intäkterna. Revisorerna uppger att en hög skuldnivå före pandemin gör en medlemsstat mer sårbar och spelar en stor roll för dess förmåga att genomföra politiska åtgärder, stödja företag eller tillhandahålla allmänt socialt stöd.

De åtgärder som vidtagits för att motverka covid-19-krisens inverkan på EU:s ekonomi och finanser leder till ytterligare institutionella och politiska åtgärder. Som vi noterat i tidigare revisioner av samordningen av EU:s finanspolitik blir den ekonomiska styrningen på EU-nivå allt mer komplex och regler är svåra att genomdriva, vilket gör att det krävs stort utrymme för skönsmässig bedömning och expertbedömning från kommissionens och rådets sida och mycket större insatser från medlemsstaterna för att genomföra de reformer som EU rekommenderar.

Meddelande till redaktörer

Enligt kommissionens prognoser förväntas EU:s BNP minska med 7,4 % 2020 (7,7 % för euroområdet), vilket är mer än något år under krisen 2008–2012. EU tillåter tillfälliga undantag från reglerna för statligt stöd och aktiverar den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten för att medlemsstaterna omgående ska kunna tillhandahålla

stöd till företag och genomföra finanspolitiska åtgärder. EU har även skapat nya budgetinstrument för att främja medlemsstaternas återhämtning och skydda den inre marknaden och eurons stabilitet. Dessa innefattar paketet NextGenerationEU till ett värde av 750 miljarder euro och dess hörnsten, den nya faciliteten för återhämtning och resiliens, samt tre skyddsnet värda sammanlagt 540 miljarder euro.

Revisionsrättens översikt – *Hur EU har beaktat lärdomarna från finanskrisen och statskuldkrisen 2008–2012* finns på revisionsrättens webbplats (eca.europa.eu) på 23 EU-språk. En översikt är inte en revision. I en översikt presenteras fakta om ett visst ämne. Denna nya översikt innehåller information om de första åtgärderna mot covid-19-krisen och kompletterar annat arbete som vi har gjort när det gäller covid-19, bland annat yttranden om [förordningen om gemensamma bestämmelser](#), [React-EU](#), [Fonden för en rättvis omställning](#) och [faciliteten för återhämtning och resiliens](#). Vi kommer inom kort att offentliggöra två översikter om EU:s bidrag till de politiska åtgärder som vidtagits mot covid-19 inom hälso- och sjukvårdssektorn respektive den ekonomiska sektorn. Information om revisionsrättens åtgärder med anledning av covid-19-pandemin finns [här](#).

Presskontakt: Claudia Spiti - claudia.spiti@eca.europa.eu – M: +352 691553547